

ARITAKE-WILD

Integrirani Projekt organizacija europskih socijalnih partnera

Sudjelovanje socijalnih partnera u europskom socijalnom dijalogu
... koje su potrebe socijalnih partnera?

Izvješće s hrvatskog nacionalnog seminara

Hotel Dubrovnik, Zagreb
Republika Hrvatska

1. i 2. listopad 2007.

Pripremili: ARITAKE-WILD
listopad 2007.

Project of the European Social Partners with the financial support of the European Commission

ARITAKE-WILD

Sudjelovanje socijalnih partnera u europskom socijalnom dijalogu
... *koje su potrebe socijalnih partnera*

Izvješće s hrvatskog nacionalnog seminara

Hotel Dubrovnik, Zagreb
Republika Hrvatska

1. i 2. listopad 2007.

Drugi u nizu seminara namijenjenim organizacijama nacionalnih socijalnih partnera s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za sadašnju ili buduću uključenost u europski socijalni dijalog i to u zemljama kandidatkinjama (Hrvatska I Turska) i novim zemljama članicama (Bugarska I Rumunjska), održan je u Zagrebu, u Republici Hrvatskoj, 1. i 2. listopada 2007. godine. Radi se o seminarima koji su dio Programa rada europskih socijalnih partnera za razdoblje od 2006. do 2008. godine. Program se temelji na sličnoj koncepciji koja je bila primijenjena u novim zemljama članicama, u osam zemalja srednje i istočne Europe, kao dijelu Programa socijalnih partnera 2003. do 2005. godine.¹.

Ciljevi hrvatskih socijalnih partnera tijekom dvodnevnog seminara su bili:

- identificirati karakteristike sudionika i to sudionika – cijele organizacije te pojedinca – individualnog sudionika, a koje će osposobiti hrvatske socijalne partnere za davanje najučinkovitijeg doprinosa europskom socijalnom dijalogu;
- razviti organizacije socijalnih partnera i zajedničke prioritete poduzimanja akcija koje će pridonijeti njihovoј učinkovitosti u smislu sudjelovanja u procesu europskog socijalnog dijaloga..

Seminaru su nazočili predstavnici hrvatskih organizacija poslodavaca i sindikata, predstavnici europskih socijalnih partnera – BUSINESSEUROPE, UEAPME, ETUC (predstavnici CEEP-a su se ispričali), te eksperti. Popis nazočnih je priložen ovom izvješću u dodatu broj jedan.

Cilj metodologije seminara je bio osigurati maksimalno sudjelovanje hrvatskih sindikata i poslodavaca uz “dodanu vrijednost” koju su sadržavali inputi sudionika – predstavnika organizacija europskih socijalnih partnera, te eksperata. Veći dio seminara uključivao je rasprave u malim radnih grupama, nakon čega bi se sudionici svi ponovno okupili u raspravi u kojoj su se iznosile povratne informacije te na sastanke izgradnje konsenzusa. Kako bi se olakšalo prikupljanje i razvoj ideja i strategija, radne su grupe radile na materinjem, hrvatskom jeziku, dok su predstavnici europskih socijalnih partnera i eksperti na raspolaganju

---

¹ U okviru Programa europskih socijalnih partnera 2003. do 2005. Godinu, inicijalni i follow-up seminari su održani u Republici Češkoj, Estoniji, Mađarskoj, Letoniji, Litvi, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji, u razdoblju između siječnja 2004. i svibnja 2006. Izvješća s tih 16 nacionalnih seminara i skraćene verzije izvješća o dva pod-projekta mogu se naći na web-stranicama europskih organizacija socijalnih partnera – ETUC i BUSINESSEUROPE.

ARITAKE-WILD

imali konsekutivnog prevoditelja. Cjelovito, simultano prevođenje bilo je osigurano na plenarnim sastancima.

Kako bi se ojačala rasprava na bipartitnoj razini, usklajivanje stavova te razvoj akcijskih prioriteta, u dijelu seminara koji se odvijao u radnim grupama bile su oformljene tri grupe: jedna – sastavljena od isključivo predstavnika sindikata, druga – isključivo od predstavnika poslodavaca te treća grupa “mještovitog” sastava. Rezultati rada tih grupa su bili prezentirani i raspravljeni u punom, plenarnom sastavu.

Prvi je dan seminara bio posvećen boljem razumijevanju problematike europskog socijalnog dijaloga, identifikaciji postojećih prednosti i slabosti hrvatskih socijalnih partnera, utvrđivanju prioritetnih područja na kojima će se odvijati aktivnosti koje će osnažiti hrvatske socijalne partnere kako bi djelotvorno doprinijeli socijalnom dijalu na EU razini. Sudionici seminara su bili potaknuti na izradu suženog izbora ključnih tema koje će se trebati riješiti i to kroz uzastopne kombinacije radnih grupa, foruma o povratnim informacijama/rezultatima rada tih grupa, inputa eksperata, te rasprava o -izgradnji konsenzusa. Drugi je dan u osnovnome primjenio iste radne procese, a detaljno se raspravljalo o tome kako treba prioritetne teme, koje su identificirane, dalje razvijati te ih “pretvoriti” u akcijske planove..

Ovo izvješće slijedi format programa rada seminara, omogućavajući nam pregled svake od devet radnih cjelina. Detaljni program rada sastanka uključen je kao dodatak broj 2, a devet radnih cjelina od kojih se sastojao seminar mogu se prikazati kako slijedi:

	Glavni sadržaj	Oblik rada
Cjelina 1	Uvodi i objašnjenje teme – europski socijalni dijalog	Input eksperata – svi (plenarno)
Cjelina 2	Izgradnja uspješnih organizacija i pojedinaca kako bi isti doprinijeli razvoju europskog socijalnog dijaloga	Radne grupe
Cjelina 3	Povratna informacija radnih grupa o temi: Izgradnja uspješnih organizacija i pojedinaca kako bi isti doprinijeli razvoju europskog socijalnog dijaloga	Prezentacije - plenarno
Cjelina 4	“Uspješni socijalni partneri i uspješni sastanci – prezentacija zaključaka istraživanja	Input eksperata - plenarno
Cjelina 5	Karakteristike, akcije i ponašanja koja doprinose uspješnom angažmanu u socijalnom partnerstvu	Izgradnja konsenzusa - plenarno
Cjelina 6	Prezentacija: Alati koji su napravljeni kako bi Vam pomogli	Input eksperata - plenarno
Cjelina 7	Akcije koje treba poduzeti kako bi se osnažio proces socijalnog dijaloga u Hrvatskoj s ciljem aktivnog doprinosa socijalnom dijalu na europskoj razini	Radne grupe
Cjelina 8	Povratna informacija radnih grupa: Akcije koje treba poduzeti kako bi se osnažio proces socijalnog dijaloga u Hrvatskoj s ciljem aktivnog doprinosa socijalnom dijalu na europskoj razini	Prezentacija - plenarno
Cjelina 9	Rasprava i dogovor o prioritetnim akcijama za unapređenje socijalnog dijaloga	Izgradnja konsenzusa - plenarno

PRVI DAN (1. listopada)

Cjelina 1 (input eksperata) – Objašnjavanje europskog socijalnog dijaloga

Evolucija, profili sudionika, pravila rada, prakse i prioriteti europskog socijalnog dijaloga predstavljeni su u formalnim prezentacijama koje su dali: Ralf Drachenberg (UEAPME), Juliane Bir (ETUC) i Jørgen Rønnest (BUSINESSEUROPE). Njihove su prezentacije priložene ovome izvješću kao dodatak broj 3.

Zatim se ukratko raspravljalo o opsegu seminara, obzirom na odnose između nacionalnog i europskog međusektoralnog i sektorálnog socijalnog dijaloga. Eksperti iz EU su objasnili da će seminar biti uglavnom usmjeren na odnose između nacionalnog I europskog međusektoralnog socijalnog dijaloga.

Cjelina 2 (aktivnosti radne grupe) - Izgradnja uspješnih organizacija i pojedinaca kako bi isti doprinijeli razvoju europskog socijalnog dijaloga

Nacionalni predstavnici su bili podijeljeni u tri radne grupe: sindikalna grupa; grupa poslodavačkih organizacija i zajednička grupa sastavljena od sudionika predstavnika sindikalne i poslodavačkih organizacija. Predstavnik UEAPME-a i jedan predstavnik BUSINESSEUROPE su se pridružili grupi predstavnika poslodavačkih organizacija, predstavnik ETUC-a se, uz još jednog eksperta, pridružio sindikalnog grupe; dok su se predstavnici BUSINESSEUROPE-a i ETUC-a i još jedan ekspert pridružili “zajedničkoj grupi”. Svaka je grupa izabrala predsjedavajućeg/izvjestitelja, koji je bio jedan od nacionalnih sudionika.

Radnim je grupama bilo na raspolaganju 90 minuta kako bi se razmotrila sljedeća pitanja:

- *Sindikalna grupa i grupa poslodavačkih organizacija
Što nam je potrebno za izgradnju uspješnih organizacija partnera u socijalnom dijalogu na nacionalnoj razini koje su sposobne djelotvorno doprinositi europskom socijalnom dijalu?*
- *Zajednička grupa
Koje su to akcije i ponašanja koja će učiniti naše sastanke uspješnijima?*

Cjelina 3 (povratna informacija radne grupe) – Izgradnja uspješnih organizacija i pojedinaca za europski socijalni dijalog

Izyješće triju grupa može biti sažeto kako slijedi: (stavovi grupa su sažeta prema redoslijedu njihovih izlaganja):

Sindikalna grupa

- Potrebno je izmijeniti nacionalne propise koji reguliraju registraciju krovnih organizacija socijalnih partnera kako bi se omogućila adekvatnija reprezentativnost federacija i konfederacija;
- Vlada bi trebala preuzeti jaču inicijativu u unapređivanju i podršci bipartitnom i tripartitnom socijalnom dijalogu. To je naročito važno za sektoralnu razinu;
- Kako bi socijalni dijalog u Hrvatskoj bio što djelotvorniji, nužno je razviti odgovarajuće strukture i procese, te zaposliti eksperte sa znanjem stranih jezika, ICT vještinama i sposobnošću rada u međunarodnom okruženju. Zaposlenici koji posjeduju te vještine su neophodni kako bi osigurali promptnu reakciju i djelotvoran doprinos socijalnom dijalogu na EU razini;
- Inicijative izgradnje kapaciteta (“capacity building”) zahtijevaju bolje financiranje;
- “Umrežavanje” (networking) je jedna od ključnih aktivnosti koje determiniraju djelotvornost doprinosa socijalnom dijalogu na EU razini. Ono iziskuje prikupljanje informacija i mišljenja od organizacija – članica; prijenos tih informacija do EU razine i diseminaciju informacija dobivenih od organizacija na razini EU svojim članovima;
- Na razini EU redovita će suradnja s ETUC-om biti ključna, ukoliko hrvatski sindikati žele osigurati maksimalan utjecaj te ukoliko žele aplicirati za fondove odgovarajućih EU proračunskih linija.

Grupa poslodavačkih organizacija

- Predstavnici poslodavačkih organizacija su suglasni s mišljenjem sindikata o potrebi jačanja socijalnog dijaloga u Hrvatskoj i o potrebi realizacije jačeg utjecaja u kontaktima s vladom;
- Socijalni dijalog u Hrvatskoj može biti osnažen kroz proučavanje europske najbolje prakse;
- Djelotvoran socijalni dijalog na nacionalnoj razini zahtijeva jake socijalne partnera. Obje strane (poslodavačke i sindikalne organizacije) trebaju daljnje raditi na jačanju svojih organizacija.

Nakon prezentacije povratne informacije od strane poslodavačkih organizacija razvila se diskusija o ulozi obveznog članstva u gospodarskoj komori i o dobrotoljnom članstvu poslodavačkih organizacija.

Zajednička grupa

- Kako bi socijalni dijalog u Hrvatskoj bio još djelotvorniji nužno je isti učiniti manje ovisnim o vlasti i osigurati jaku reprezentativnost poslodavačkih organizacija i sindikata s jasnim mandatima i dobro izgrađenim operativnim strukturama;
- Postojeće zakonodavstvo o reprezentativnosti sindikata rezultira fragmentacijom sindikalne scene. To čini komplikiranim definiranje adekvatnog partnera za diskusije, a i diskusiju per se;
- Kako bi dijalog između poslodavačkih i sindikalnih organizacija bio još djelotvorniji, odnosi se trebaju više temeljiti na suradnji i identifikaciji zajedničkih problema i stajališta;
- Djelotvornja suradnja hrvatskih socijalnih partnera bit će preduvjet za njihovo aktivno sudjelovanje u socijalnom dijaluču na EU razini, te na sastancima u vezi obveza koje proizlaze iz članstva Hrvatske u EU.

Nakon izlaganja zajedničke grupe, sudionici su raspravljali o temama koje se odnose na reprezentativnost poslodavačkih organizacija te reprezentativnost socijalnih partnera općenito uzevši. Sudionici su suglasni da je važno definirati reprezentativnost te identificirati adekvatnog partnera za različite procese socijalnog dijaloga, a kako bi isto moglo ojačati utjecaj na vlast. Usuglašeno je da je ključno razumijevanje razlike između bipartitnih i tripartitnih diskusija i sporazuma. Također su se svi sudionici usuglasili o ključnim čimbenicima u izgradnji suradnje koja je neophodna za djelotvorno sudjelovanje u socijalnom dijaluču na EU razini, a to su uzajamno poštivanje i zrelost.

Čjelina 4 (input eksperata) – Uspješni socijalni partneri i uspješni sastanci – prezentacija rezultata istraživanja.

Jedan od eksperata (Alan Wild) je predstavio rezultate serije istraživačkih projekata koji su bili rađeni za vrijeme programa rada europskih socijalnih partnera u razdoblju od 2003. do 2005. godine.

Svrha ovog dijela seminara je bila omogućiti sudionicima preispitivanje svojih rasprava, te pregled prezentacija iz 2. i 3. dijela seminara (naprijed navedeno – u gornjem tekstu) u kontekstu znanja i iskustva pojedinaca iz različitih zemalja, a koji su sudjelovali u europskom socijalnom dijaluču nekoliko godina.

Prezentacije su opisale rezultate – zaključke iz sljedećih inicijativa:

- Analiza diskusija i zaključaka iz 16 seminara koji su realizirani u novim zemljama članicama srednje i istočne Europe;
- Rezultati istraživanja, koji su bili upotrijebljeni kao temelj za kreiranje alata za ocjenu kompetencije/sposobnosti, su sada dostupni organizacijama socijalnih partnera, a putem web-stranica ETUC i Poslodavačkog centra za razvoj ljudskih potencijala (vidi kasnije). Isto je uključivalo sudionike u europskom socijalnom dijaluču od strane europskih socijalnih partnera u svakoj od (tada) 25 država članica;

ARITAKE-WILD

- Specifično istraživanje o individualnim i organizacijskim "kompetencijama uspjeha" provedeno u organizacijama socijalnih partnera iz EU 15.

Kompletna je prezentacija priložena ovome izvješću kao dodatak broj 4.

Cjelina 5 (postizanje konsenzusa) – Karakteristike, akcije i ponašanja koja doprinose uspješnom angažmanu u socijalnom partnerstvu – opća rasprava

Primjenjujući kao način radnog procesa "tour de table", sudionici seminara su identificirali određeni broj pitanja koja su važna za poboljšanje socijalnog dijaloga u Hrvatskoj. Glavne točke mogu biti sažete kako slijedi:

- Nužno je osigurati uključivanje socijalnih partnera u kreiranje javne politike, te da se prema istima vlada ophodi s poštovanjem. Postoji potreba za izgradnju strategija o jačanju kapaciteta organizacija socijalnih partnera kako bi one mogle utjecati na vladu;
- Bit će potrebno definirati prioritetna područja za socijalni dijalog na nacionalnoj razini, te ispitati taj socijalni dijalog u odnosu na EU razinu aktivnosti, a sve to da bi se postigla najveća moguća djelotvornost;
- Nadalje će biti potrebno razvijati vještine onih koji su uključeni u nacionalni i socijalni dijalog na EU razini. Uz navedeno, bit će korisno zaposliti i više novih mladih i vještih zaposlenika;
- Bolje planiranje sastanaka u vezi socijalnog dijaloga će povećati njihovu djelotvornost;
- Hrvatski socijalni partneri trebaju raditi na jačanju djelotvornosti bipartitnog socijalnog dijaloga. Potrebno je utvrditi nove alate i postupke, te definirati i eliminirati prepreke djelotvornom socijalnom dijalogu;
- Razina znanja hrvatskih socijalnih partnera treba biti uvećana, naročito o EU temama, ukoliko oni misle dati prednost programu te planirati program rada nacionalnih socijalnih partnera za sljedeće dvije godine;
- Primjena europskog iskustva i najbolje prakse može doprinijeti jačanju socijalnog dijaloga u Hrvatskoj;
- Bipartitni socijalni dijalog treba i dalje jačati, isti treba biti zastavljen redovno na svim razinama – nacionalnoj, regionalnoj te na razini poduzeća;
- Bit će neophodno poboljšati razmjenu informacija između organizacija socijalnih partnera;
- Socijalni se partneri u Hrvatskoj trebaju uzajamno odnositi s više poštovanja te moraju uspostaviti djelotvorne kontakte na svim razinama na osnovi povjerenja i želje za suradnjom. Postoje dobri primjeri bipartitnog socijalnog dijaloga u Hrvatskoj. Treba se uzdati u te dobre običaje;
- Obje vrste kapaciteta, one koji se odnose na organizaciju te one koje se odnose na zaposlenike, treba dalje jačati;

ARITAKE-WILD

- Postoji potreba za pronalaženjem izvora dodatnog financiranja koji bi se upotrijebio u podršci socijalnom dijalogu u Hrvatskoj.

Po završetku “tour de table” nacionalnih sudionika, konsenzus je bio postignut u vezi prioritetnih pitanja na koje se treba usredotočiti u drugom danu seminara.

Radi se o sljedećim temama:

- Poboljšanje utjecaja socijalnih partnera na javnu politiku;
- Izgradnja djelotvornijeg bipartitnog socijalnog dijaloga;
- Promjena postojećeg zakonodavstva o reprezentativnosti, i
- Povećanje značaja socijalnog dijaloga.

Cjelina 6 (input eksperata) – “Alati koji su napravljeni kako bi vam pomogli” – prezentacije eksperata

Cinzia Sechi (ETUC) i Matthew Higham (BUSINESSEUROPE) su prezentirali akcije koje su, uz podršku Europske komisije, poduzeli europski socijalni partneri, a koja može pomoći hrvatskim socijalnim partnerima kako bi razvili djelotvorniji socijalni dijalog. Isto uključuje:

- Radionice o tome kako identificirati finansijska sredstva i aplicirati za fondove za različite inicijative u području socijalnog dijaloga;
- Alat koji se odnosi na ocjenu kompetencija, a koji može biti upotrijebljen kao model audita za ocjenu kompetencija zaposlenih u sindikatima ili poslodavačkim organizacijama te za ocjenu kompetencija cijele organizacije i za izradu ekonomičnih akcijskih planova;
- Sindikati i poslodavci su uspostavili centre za razvoj ljudskih potencijala na web-stranicama, kako bi omogućili davanje on-line savjeta i pomoći svojim respektabilnim članovima;
- Fondovi kojima se nadoknađuju troškovi putovanja I smještaja dodatnih predstavnika nacionalnih socijalnih partnera na sastancima i drugim događanjima su osigurani, a sve kako bi isto poboljšale njihove vještine I iskustvo. Ovo je podržano trening-programima i shemama mentorstva;
- Nedavno je oformljen i fond za prijevode kako bi olakšao izradu zajedničkih prijevoda sporazuma europskih socijalnih partnera.

Sve prezentacije nalaze se u prilogu ovog izvješća kao dodatak broj 5.

DRUGI DAN (2. listopada 2007.)

Cjelina 7 (Radne grupe) - Akcije koje treba poduzeti kako bi se unaprijedila djelotvornost u socijalnom dijalu na europskoj razini

ARITAKE-WILD

Tri radne grupe – ponovno jedna sindikalna grupa, jedna poslodavačka grupa i jedna zajednička grupa, su imale na raspolaganju sat i pol kako bi pripremile odgovore na pitanja koja su utemeljena na usuglašenim prioritetima za akcije (utvrđenim krajem prethodnog dana), a ista su sljedeća:

1. *Raditi zajedno kako bismo bili utjecajniji u području javne politike.*
Razmotriti što možemo učiniti kao pojedinačni socijalni partneri; što možemo učiniti zajedno i koji oblik vanjske pomoći možemo iskoristiti.
2. *Učiniti bipartitni socijalni dijalog djelotvornijim.*
Razmotriti kako možemo identificirati zajedničke prioritete, koje bismo strukture trebali; koja ponašanja trebamo usvojiti. Dati prijedlog kratkoročnih i srednjoročnih aktivnosti koje će dovesti do uspešnog ostvarivanja tog cilja
3. *Što možemo učiniti u smislu izmjene pravila i prakse u vezi definiranja reprezentativnosti socijalnih partnera, a da bismo ojačali socijalne partnere i socijalni dijalog?*
4. *Kako možemo podići razinu upućenosti i informiranosti o europskim temama kako svojih članova tako i hrvatske javnosti, a na način da isto istakne profil socijalnog dijaloga?*

Za svaku je grupu izabran predsjedavajući (izvjestitelj) te su eksperti bili raspoređeni unutar svih grupa na sličan način kao i u trećoj cjelini seminara (vidjeti gore).

Cjelina 8 (povratne informacije radnih grupa) - “*Akcije koje treba poduzeti kako bi se unaprijedila djelotvornost u socijalnom dijalogu na europskoj razini*”

Povratne informacije dobivene od triju grupa mogu biti sažete kako slijedi:

Grupa poslodavačkih organizacija

- Postoje odgovarajuća pravila koja reguliraju proces socijalnog dogovaranja i sporazumijevanja, ali ista nisu primjenjena u praksi. Prvi će korak stoga biti implementacija istih u praksi, dakle, operacionalizacija;
- Socijalni partneri trebaju biti uključeni u pripremu zakonodavstva te im treba biti na raspolaganju odgovarajuće vrijeme kako bi mogli djelotvorno doprinijeti tom procesu;
- Utvrđivanje rasporeda redovitih konzultacijskih sastanaka bi poboljšalo pripremljenost, pravodobnost i općenito uzevši, kvalitetu sastanaka formalnog bipartitnog socijalnog dijaloga u vezi tema kao što su ravnopravnost spolova, problematika mladih, društvena odgovornost poduzeća (CSR), profesionalno usavršavanje;
- Edukacija u smislu trening programa nužna je za izvješćivanje socijalnih partnera o njihovima pravima i odgovornostima u procesu socijalnog dijaloga;
- Eksperti EU mogu pomoći u području jačanju struktura hrvatskih organizacija socijalnih

ARITAKE-WILD

partnera. Pomogao bi taj "pritisak" s europske strane na vladu, kao i onaj s nacionalne razine;

- Neophodno je identificirati ciljeve sindikalnih i poslodavačkih organizacija te definirati ona područja na kojima mogu zajednički raditi;
- Važno je poboljšati višesmrjerne komunikacije. Više informacijskih materijala/dokumenata treba biti pripremljeno na hrvatskom jeziku.

Sindikalna grupa

- Nužno je uspostaviti dobre procedure kao temelj za djelotvoran socijalni dijalog. Isto uključuje bolje i transparentnije planiranje; utvrđivanje rasporeda i rokova; definiranje načina uključivanja socijalnih partnera u kreiranje zakonodavstva i promišljanje o sastavu tripartitnih radnih grupa i saborskih odbora;
- Potrebna je suradnja s poslodavačkim organizacijama u postupku utjecaja na javnu politiku, u nadgledanju same primjene te u ocjeni ishoda određenih propisa;
- Trebaju biti oformljene male, ali operativne radne grupe, radi rada na najvažnijim temama od zajedničkog interesa, a sastavljene od predstavnika sindikalnih i poslodavačkih organizacija. Sindikalni prioriteti uključuju: konkurentnost, zapošljavanje, cjeloživotno učenje, društvenu odgovornost poduzeća (CSR), energiju i REACH.
- Kako bi njihova suradnja bila djelotvornija, socijalni partneri trebaju stvoriti atmosferu uzajamnog poštovanja;
- Pravila i postupci tripartitnog socijalnog dijaloga trebaju biti redefinirani;
- Kako bi se poboljšali kapaciteti socijalnih partnera za djelotvoran rad, potrebno je bolje financiranje;
- U organizacijama socijalnih partnera te među članstvom, potrebna je bolja diseminacija informacija o socijalnom dijalogu na nacionalnoj i EU razini.

Zajednička grupa

Zajednička je grupa objasnila da je bilo teško doći do usuglašenih zaključaka, tako da dolje navedene točke odražavaju teme o kojima se razgovaralo u radnoj grupi.

- Već postoje neki primjeri vrlo djelotvorne suradnje socijalnih partnera, koji mogu poslužiti kao temelj budućeg zajedničkog rada socijalnih partnera;
- Djelotvoran bipartitni dijalog ovisi o ograničenom broju jakih i reprezentativnih organizacija socijalnih partnera;

ARITAKE-WILD

- Potrebno je, još uvijek, definirati koje organizacije trebaju biti uključene i u koje procese socijalnog dijaloga;
- Potrebno je informirati članstvo i javnost općenito putem redovitih informativnih kampanja o razvoju socijalnog dijaloga u Hrvatskoj i na EU razini.

Cjelina 9 (izgradnja konsenzusa) – Rasprava i dogovor o prioritetnim akcijama kojima bi se unaprijedila djelotvornost u socijalnom dijalu na europskoj razini

Usuglašeno je da prezentacije odražavaju konzistentnost mišljenja o tome koji se koncepti trebaju primijeniti za poboljšanje socijalnog dijaloga u Hrvatskoj. Oni uključuju definiranje reprezentativnosti i participacije, odlučivanje o prioritetima, planiranje, bolju komunikaciju, izgradnju kapaciteta i pronalaženje financiranja.

Zaključno su predstavnici europskih organizacija socijalnih partnera predočili svoje viđenje situacije:

- ◊ Juliane Bir (ETUC) je navela da je bila impresionirana kvalitetom rada sindikalne grupe. Hrvatski sindikalni predstavnici su demonstrirali zavidnu razinu znanja o EU razini socijalnog dijaloga i institucijama EU. Dodala je da su njihovi doprinosi seminaru dokazali da predstavnici sindikata imaju sposobnosti za aktivnu ulogu u procesu socijalnog dijaloga. Komentirala je da jaki položaj na EU razini socijalnog dijaloga ovisi o suradnji; kapacitetima (organizacionim i individualnim) te o djelotvornim strukturama i mehanizmima za nacionalni socijalni dijalog. Zapazila je da je najveći izazov trenutačno savladati fragmentiranost socijalnih partnera, no ishode /rezultate socijalnog dijaloga trebaju implementirati članovi organizacija EU socijalnih partnera. Zaključila je da je pozitivan pristup procesu socijalnog dijaloga od krucijalne važnosti, te iskustva drugih zemalja mogu biti primjeri koji se mogu slijediti i mogu poslužiti kao inspiracija za kreiranje novih mehanizama prilagođenih procesu hrvatskog socijalnog dijaloga;
- ◊ Ralf Drachenberg (UEAPME) je naveo da je seminar bio vrlo koristan jer je omogućio identificiranje problema i izazova, a što može biti "pretvoreno" u akcijske planove koji bi se usvojili u određenom razdoblju. Suglasan je s činjenicom da je reprezentativnost najvažnija tema. Također je sugerirao vrlo korisnu razmjenu dobre prakse s drugim državama EU.
- ◊ Jørgen Rønnest (BUSINESSEUROPE) je rekao da je potrebno zapamtiti da socijalni dijalog nije sam sebi svrha, to je jedan instrument koji promiče ciljeve i interes socijalnih partnera. Dodao je da je snažan nacionalni socijalni dijalog ključna odrednica utjecaja na EU razini.

Sastanak je završio suglasjem svih nazočnih o postojanju pitanja od zajedničkog interesa na kojima se može raditi i koji se rad može kasnije pretvoriti u konkretne akcije.

Zahvalilo se svima koji su bili uključeni u pripremu i organizaciju seminara, kao i europskim socijalnim partnerima za njihovo sudjelovanje i doprinos.

ARITAKE-WILD

Popis priloga

Dodatak br. 1 Popis sudionika

Dodatak br. 2. Program rada seminara

Dodatak br. 3. Prezentacija “Objašnjenje europskog socijalnog dijaloga”

Dodatak br. 4. Prezentacija “Uspješni socijalni partneri i uspješni sastanci učeći od iskustva”

Dodatak br. 5. Prezentacija “Alati koji su napravljeni kako bi vam pomogli”

Project of the European Social Partners with the financial support of the European Commission